

ΣΑΝ ΝΑ ΗΤΑΝ ΣΗΜΕΡΑ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

532 Θεμελιώνεται ο ναός της Αγίας Σοφίας στην Κωνσταντινούπολη, έργο των αρχιτεκτόνων Ανθεμίου και Ισιδώρου.

1455 Ο εφευρέτης της τυπογραφίας, Ιωάννης Γουτεμβέργιος, τυπώνει το πρώτο βιβλίο, τη Βίβλο.

1917 Ξεσπά στην Αγία Πετρούπολη η Φεβρουαριανή Επανάσταση, που θα οδηγήσει στις 2 Μαρτίου του 1917 στην πτώση του Τσάρου και τον τερματισμό της χιλιόχρονης βασιλείας στη Ρωσία.

1943 Οι γερμανοί κατακτητές ανακοινώνουν την πολιτική επιστράτευση των Ελλήνων, προκειμένου να τους χρησιμοποιήσουν σε καταναγκαστικά έργα.

1966 1.500 τηλεοπτικοί δέκτες λαμβάνουν το πρώτο κανονικό πρόγραμμα του ΕΙΡ, της σημερινής ΕΡΤ. Πρώτη εκφωνήτρια, η Ελένη Κυπραίου.

2012 Άγνωστοι ανατινάζουν το αρτοποιείο του διαιτητή Πέτρου Κωνσταντινέα στην Καλαμάτα. Το κατάστημα του διαιτητή και νυν βουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος γλίτωσε στην κυριολεξία από θαύμα, καταστράφηκε ολοσχερώς, ενώ ζημιές υπήρξαν και στα διπλανά καταστήματα και σε αυτοκίνητα που ήταν σταθμευμένα κοντά.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

1685 Γκέοργκ Φρίντριχ Χέντελ, γερμανός συνθέτης του μπαρόκ.

1744 Μάγερ Άμσελ Ρότσιλντ, γερμανοεβραϊός τραπεζίτης, γενάρχη της δυναστείας των Ρότσιλντ.

1924 Άλαν Μακλίοντ Κόρμακ, νοτιοαφρικανός φυσικός, τιμημένος με Νόμπελ Ιατρικής το 1979 για την ανάπτυξη του αζονικού τομογράφου με χρήση υπολογιστή.

ΘΑΝΑΤΟΙ

1957 Μαρίκα Νίνου, ρεμπέτισσα.

1965 Σταν Λόρελ, καλλιτεχνικό ψευδώνυμο του Άρθουρ Στάνλεϊ Τζέφερσον, άγγλος κωμικός. (Χοντρός και Λιγνός)

1969 Μαντουμπάλα, διάσημη ινδή ηθοποιός, που πρωταγωνίστησε σε πολλές κλασικές ταινίες του Μπόλιγουντ. Το ομώνυμο τραγούδι του Στέλιου Καζαντζιδή είναι εμπνευσμένο απ' αυτή.

Η Πολιτική Επιστράτευση του 1943

Με την είσοδο του 1943, οι Έλληνες, εκτός από την πείνα και την καταπίεση, αντιμετώπιζαν και τον κίνδυνο της πολιτικής επιστράτευσης, παρά τις διαψεύσεις από τις γερμανικές αρχές κατοχής. Το μέτρο δεν αφορούσε τους Έλληνες εβραίους, οι οποίοι σταδιακά άρχισαν να στέλνονται στην Πολωνία «για να εργασθούν».

Στις 23 Φεβρουαρίου δημοσιεύεται τελικά στην εφημερίδα «Γερμανικά Νέα» η διαταγή του στρατηγού Σπάιντελ για την πολιτική επιστράτευση των Ελλήνων. Οι κατοχικές δυνάμεις σκόπευαν να στείλουν κόσμο στη Γερμανία και ανά τη Μεσόγειο για να δουλέψει σε καταναγκαστικά έργα. Το ίδιο βράδυ ο κατοχικός πρωθυπουργός Κωνσταντίνος Λογοθετόπουλος (από τους πρωτοπόρους της γυναικολογίας - μαιευτικής στην Ελλάδα) και ο υπουργός Εργασίας Νικόλαος Καλύβας (παλιός συνδικαλιστής και σοσιαλιστής, που εκτελέστηκε στις αρχές του 1944 από την ΟΠΛΑ), έσπευσαν να δημοσιεύσουν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως σχετικό διάταγμα με τίτλο «Περί υποχρεωτικής εργασίας του αστικού πληθυσμού της Ελλάδος».

Η αντίδραση των δοκιμαζόμενων Ελλήνων υπήρξε ακαριαία. Την επόμενη μέρα (24 Φεβρουαρίου) χιλιάδες άνθρωποι ξεχύνονται στους δρόμους της Αθήνας για να βροντοφωνάξουν «Κάτω η επιστράτευση» και να ψάλλουν τον Εθνικό Ύμνο. Μία ομάδα διασπά τον αστυνομικό κλοιό και καταστρέφει το γραφείο του κατοχικού πρωθυπουργού Λογοθετόπουλου στη Βουλή. Μία άλλη, αφού υπερφαλαγγίζει τους ιταλούς караμπινιέρους, πυρπολεί το Υπουργείο Εργασίας (Μπουμπου-

λίνας και Τσοίτσα γωνία), όπου είχε γίνει ο προπαρασκευαστικός σχεδιασμός για την επιστράτευση. Κατά τις συγκρούσεις, τρεις διαδηλωτές σκοτώνονται και τριάντα τραυματίζονται σοβαρά.

Τις επόμενες μέρες το αυθόρμητο δίνει τη θέση του στο οργανωμένο. Τηλεφωνητές, δημόσιοι υπάλληλοι και μαθητές κατεβαίνουν στους δρόμους. Η αντίδραση κατά της επιστράτευσης φουντώνει. Η κηδεία του εθνικού ποιητή Κωστή Παλαμά στις 28 Φεβρουαρίου μετατρέπεται σε αντικατοχική διαδήλωση. Στις 5 Μαρτίου συγκροτείται μεγάλη διαδήλωση κατά της πολιτικής επιστράτευσης. Από την παράνομη εφημερίδα «Το Ελληνικόν Αίμα» (φ. 15/3/1943) διαβάζουμε:

...Την πρωΐαν της ημέρας εκείνης (5/3/1947) εσημειώθησαν μεγάλοι συγκεντρώσεις εις τα κεντρικότερα σημεία της πόλεως. Αι συγκεντρώσεις μετετρέποντο εις διαδηλώσεις, αίτινες διά της συνεχούς ενώσεως των διαφόρων ομάδων απειλούν έναν αφαντάστως ορμητικόν χείμαρρον, έτοιμον εν κυριολεξία να παρασύρη κάθε ίχνος των βαρβά-

ρων... Μία των μεγαλύτερων διαδηλώσεων διήλθε προ του Δημαρχείου Μεγάρου, όπου ο παριστάνων τον δήμαρχον κύναιδος ετόλμισε να εξέλθη εις τον εξώστην διά να... καθουσχάση τα πλήθη. Από τα στόματα των χιλιάδων διαδηλωτών διατηρούντων όλον το αθηναϊκόν χιούμορ των ηκούσθη η σύστασις: Μέσα αδελφί! Και η Αγγέλα έσπευσε να εισέλθη....

Σημειώνεται ότι διορισμένος Δήμαρχος εκείνη την περίοδο ήταν ο συνδικαλιστής βιοτέχνης Άγγελος Γεωργάτος.

Προ της ογκούμενης λαϊκής αντίδρασης, οι κατακτητές αναγκάζονται να ακυρώσουν την πολιτική επιστράτευση στις 10 Μαρτίου 1943. Πρόκειται για μεγαλειώδη στιγμή της Εθνικής Αντίστασης, ένα ανεπανάληπτο γεγονός σε πανευρωπαϊκή κλίμακα. Η ματαίωση της πολιτικής επιστράτευσης ήταν και η τελευταία πολιτική πράξη της δεύτερης κατοχικής κυβέρνησης. Ο Κωνσταντίνος Λογοθετόπουλος αντικαταστάθηκε ως ανεπαρκής από τους Γερμανούς με τον Ιωάννη Ράλλη τον Απρίλιο του 1943.

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΕΘΝΟΣ Μαλούχος Γεώργιος Π.

Δύο καλά σημάδια

Δύο καλά σημάδια επεφύλαξε η χθεσινή ημέρα, εν μέσω μιας εξαιρετικά αρνητικής γενικής εικόνας τόσο στο εσωτερικό όσο και στο ευρωπαϊκό πλαίσιο.

Το πρώτο καλό σημάδι ήταν ο τρόπος με τον οποίο αντιμετώπισαν τόσο ο πρωθυπουργός όσο και ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης ορισμένους ξένους συνομιλητές τους στις Βρυξέλλες: ο μιν Αλέξης Τσίπρας είπε επιτέλους τα πράγματα με το όνομά τους στον Τσέχο πρωθυπουργό χαρακτηρίζοντας ως εχθρική ενέργεια κατά της Ελλάδας την αποστολή στρατού στα βόρεια σύνορά της, ο δε Κυριάκος Μητσοτάκης έβαλε κι αυτός στη θέση του τον αντικαγκελάριο της Αυστρίας ο οποίος έχει

αντίστοιχες απόψεις. Το καλό ήταν λοιπόν διπλό: και ότι τα είπαν, αλλά και ότι απέπνεαν μία αίσθηση εθνικού συντονισμού στον τρόπο που κινήθηκαν - ανεξάρτητα αν είναι ή δεν είναι έτοι, η ουσία είναι ότι έτοι εισπράχθηκε. Το δεύτερο καλό σημάδι ήταν η περίπου «έκρηξη» του Γερμανού Αντικαγκελάρου Γκάμπριελ, ο οποίος, επιτέλους, φαίνεται ότι όχι μόνον άρχισε να αντιλαμβάνεται το κακό που κάνει η γερμανική πολιτική στην Ευρώπη, αλλά και τους τεράστιους κινδύνους που κρύβει για την Ελλάδα και την Ευρώπη ο κίνδυνος να καταστεί η πρώτη ακυβέρνητη χώρα ειδικά σε μία τόσο κρίσιμη στιγμή.

Υπό... κανονικές συνθήκες θα ήταν αδιανόητες τέτοιες τοποθετήσεις, από τέτοιον αξιωματούχο, με τέτοια ένταση. Αυτό που φαίνεται λοιπόν να αλλάζει είναι ότι αρχίζει να γίνεται κατανοητό πως τίποτα δεν είναι πια «κανονικό». Και πως αν δεν αλλάξει η πολιτική που οδηγεί στη μετατροπή του ελληνικού κράτους σε σκέλεθρο, σε σκιά κράτους, τότε, η ζημιά θα είναι μεγάλη, άμεση και για όλους. Μένει όμως τώρα να δούμε τη συνέχεια και στα δύο αυτά καλά σημάδια: θα προχωρήσουν, θα γίνουν πιο ουσιαστικά, θα διευρυνθούν, ή θα μείνουν εκεί; Αν πάντως συμβεί το πρώτο, θα είναι σίγουρα προς όφελος όλων...